

АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ М'ЯСОПЕРЕРОБНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ

Ефективне використання фінансових ресурсів відіграє значну роль в забезпеченні стабільного та прибуткового функціонування будь-яких суб'єктів господарювання, не виключенням являються підприємства м'ясопереробної галузі. Аналіз ефективності використання фінансових ресурсів дозволяє:

- вчасно й об'єктивно діагностувати фінансовий стан підприємства, визначити та оптимізувати структуру капіталу;
- виявити міру залежності від зовнішніх джерел фінансування активів;
- визначити рівень ліквідності та платоспроможності, знайти резерви поліпшення фінансового стану й платоспроможності [1, с. 16];
- надати конкретні рекомендації, які спрямовані на більш ефективне використання фінансових ресурсів.

З метою аналізу ефективності використання фінансових ресурсів м'ясопереробними підприємствами було обрано дванадцять суб'єктів господарювання Південного регіону, які спеціалізуються на переробці м'яса.

Аналіз показників ефективності використання фінансових ресурсів показав, що протягом останніх п'яти років збільшується питома вага власного капіталу в структурі майна таких підприємств як ПП «Південь-М'ясо», ТОВ «ВЕККА», ТОВ «Оніс», ПП «Гармаш», ПрАТ «Одеський м'ясокомбінат», ТОВ «Бердянські ковбаси», ПП «Золотой теленок». Дана тенденція підтверджується позитивною динамікою коефіцієнта автономії, тобто відбувається підвищення рівня незалежності зазначених підприємств від зовнішніх джерел фінансування активів. Максимальне значення коефіцієнта автономії в 2015 році характерне для ПП «Золотой теленок» (88%).

За аналізований період не вдалося уникнути збільшення фінансового ризику ТОВ «Одеський м'ясопереробний завод», ТОВ «Лібра», ТОВ «Гаврилівка», ПрАТ «Українські ковбаси» та ПАТ «Мелітопольський м'ясокомбінат». Максимальне значення зазначеного показника в 2015 році спостерігалися на ТОВ «Одеський м'ясопереробний завод» (6,95, що більше на 19,0% ніж в 2014 році). Проте ПП «Золотой теленок» зуміло в 2015 році зменшити фінансовий ризик на 54,8% й досягти позначки в 0,13.

В майже всіх підприємств Південного регіону спостерігається зменшення частини власного капіталу, яка перебуває в обороті. Так, протягом останніх п'яти років присутня тенденція до зменшення коефіцієнта маневреності власного капіталу. Мінімальне значення вказаного показника характерне в 2015 році для ПП «Південь-М'ясо» (-2,916). В 2015 році найбільше забезпечені запаси власними оборотними коштами ПП «Гармаш» (2,34 грн) та ПП «Золотой теленок» (1,68 грн).

В 2015 році більшість підприємств Південного регіону не платоспроможні за коефіцієнтом швидкої ліквідності. Так, у 2015 році найменше значення даного показника характерне ПрАТ «Одеський м'ясокомбінат» - 0,11, тобто за рахунок грошових коштів та дебіторської заборгованості підприємству вдалося покрити лише 11% поточних зобов'язань. Проте в 2015 році на ПП «Золотой теленок» був присутній значний надлишок на поточних рахунках грошових коштів, що може призвести в майбутньому до їх знецінення та втрати потенційної можливості отримання додаткового доходу від вдалого їх використання в операційній або інвестиційній діяльності [2, с. 285]. Зазначена тенденція підтверджується динамікою коефіцієнта

загальної ліквідності ПП «Золотой теленок», оскільки його особливістю являється значне перевищення оборотних активів над поточними зобов'язаннями, що свідчить про необхідність переглянути структуру оборотного капіталу та підвищити ефективність його використання. В частині загальної ліквідності, то лише ТОВ «ВЕККА» та ПП «Золотой теленок» вдалося досягнути рекомендованого значення коефіцієнта загальної ліквідності – 2-2-5.

Отже, аналіз ефективності використання фінансових ресурсів підприємствами Південного регіону показав, що протягом досліджуваного періоду беззаперечним лідером являється ПП «Золотой теленок», а аутсайдерами ТОВ «Одеський м'ясопереробний завод», ПрАТ «Українські ковбаси» та ПАТ «Мелітопольський м'ясокомбінат».

З метою підвищення фінансової стійкості та незалежності від зовнішніх джерел фінансування активів досліджуваним підприємствам рекомендовано:

- вдатися до перепланування заборгованості – пролонгація кредитів, замороження, відстрочка, списання боргів, обмін права власності на борг, анулювання [3, с. 73].
- використання та збільшення позикового капіталу до тих мір, поки його використання призводить до збільшення рентабельності загального капіталу та ефекту фінансового левериджу;
- віддавання переваги довгостроковому кредитуванню;
- здійснення щорічних відрахувань в розмірі не менше 5% від отриманого прибутку за звітний період до резервного капіталу;
- підвищення нерозподіленого прибутку або зменшення непокритого збитку за допомогою збільшення чистого доходу від реалізації продукції [4, с. 154].
- нарощування активної частини основних засобів.
- недопущення необґрунтованого збільшення пасивної частини основних засобів;
- зниження кількості недіючого та прискорення виведення з експлуатації непотрібного обладнання за допомогою консервування, здачі в оренду або продажу.

Практичне впровадження вище зазначених рекомендацій дозволить не лише підвищити ефективність використання фінансових ресурсів вітчизняних підприємств, а й наростити виробничий потенціал, забезпечити безперебійне та стабільне виробництво продукції та збільшити об'єми її реалізації як на внутрішньому, так й на зовнішньому ринках.

1. Батракова, Т. І. *Управління ефективністю діяльності підприємства – запорука його успішного функціонування [Текст] / Тетяна Іванівна Батракова // Економічний аналіз: зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол.: В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 19. – № 2. – С. 13-19.*

2. Волкова Н. А. *Анализ состояния и развития сельского хозяйства Одесского региона / Н.А. Волкова // Вестник ТвГУ. Серия: Экономика и управление. - 2014. - № 4 – 2. - С. 281-289.*

3. Шевчук Н. С. *Анализ материальных ресурсов в управлении конкурентоспособностью предприятия / Н. С. Шевчук, О. Н. Гайдаенко // Экономика: теория и практика. – 2014. - №2. – С. 70-75.*

4. Своробович Л. М. *особливості діяльності підприємств м'ясопереробної галузі як об'єкту формування внутрішнього економічного механізму / Л. М. Своробович. // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – №3 (54). – С. 150–157*